

Datum
2020-11-23
Vår referens
Henrik Heyman
Ekonom
henrik.heyman@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Revisorskollegiets fördjupade granskning - kontroll och uppföljning av privata utförare STK-2020-997

Sammanfattning

Revisorskollegiet har genomfört fördjupad granskning *Kontroll och uppföljning av privata utförare*. Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen uppfyller sin uppsiktsplikt vad gäller privata utförare samt tar sitt ansvar för att bereda och återrapportera ärenden med sådan anknytning till kommunfullmäktige. Utöver kommunstyrelsen har granskningen även omfattat hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden i syfte att bedöma om nämnderna säkerställer att det finns en tillräcklig kontroll och uppföljning av privata utförare och att bedöma om de säkerställer allmänhetens insyn i verksamheten samt återrapportering till nämnderna.

Granskningsrapporten har översänts till kommunstyrelsen för yttrande. Yttrandet ska ge svar på vilka åtgärder som kommunstyrelsen avser att vidta med anledning av de synpunkter, förbättringsområden och rekommendationer som redovisas i rapporten. Stadskontoret instämmer i revisorskollegiets rekommendationer och har påbörjat arbete med att vidta de förbättringsåtgärder som revisorskollegiet rekommenderar.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar det till revisorskollegiet.

Beslutsunderlag

- Fördjupad granskning - kontroll och uppföljning av privata utförare
- Missiv
- Bilaga – Yttrande till privata utförare kommunstyrelsen
- Anstånd beviljas till den 18 december 2020
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 201130 Revisorskollegiets fördjupade granskning - kontroll och uppföljning av privata utförare
- Förslag till yttrande Revisorskollegiets fördjupade granskning - kontroll och uppföljning av privata utförare

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-11-30
Kommunstyrelsen 2020-12-09

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

ÄrendetRevisorskollegiet har genomfört fördjupad granskning *Kontroll och uppföljning av privata utförare*.

Utgångspunkten för granskningen är att kommunfullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som bedrivs av privata utförare (5 kap. 3 § kommunallagen). Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet (10 kap. 7 § kommunallagen). Ett program ska enligt SKR¹, förutom mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare, även innehålla information om hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga krav ska följas upp liksom hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Kommunen ska kontrollera och följa upp verksamhet där skötseln av en kommunal angelägenhet lämnats över till en privat utförare, och kommunen ska genom avtal tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över (10 kap. 8 och 9 §§ kommunallagen), samt i avtalet med den privata utföraren reglera vilken information som ska lämnas av den privata utföraren. Den exakta omfattningen blir beroende av

- den överlämnade verksamhetens art,
- hur många kommunmedlemmar som är beroende av verksamheten,
- verksamhetens totala kostnad.

När avtalet utformas och tecknas ska den privata utförarens intresse av exempelvis skydd för afärsmässiga förhållanden vägas mot allmänhetens intresse av hur verksamheten utförs.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen uppfyller sin uppsiktsplikt vad gäller privata utförare samt tar sitt ansvar för att bereda och återrapportera ärenden med sådan anknytning till kommunfullmäktige.

Utöver kommunstyrelsen har granskningen även omfattat hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden² i syfte att bedöma om nämnderna säkerställer att det finns en tillräcklig kontroll och uppföljning av privata utförare och att bedöma om de säkerställer allmänhetens insyn i verksamheten samt återrapportering till nämnderna.

Syftet har brutits ned i fyra revisionsfrågor:

- Finns det styrdokument avseende kontroll och uppföljning av privata utförare?
- Säkerställs det att möjligheten till uppföljning och insyn regleras i avtalen med privata utförare?
- Säkerställer nämnderna uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare i enlighet med gällande avtal?
- Rapporteras uppföljningen av privata utförare till respektive nämnd, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige?

---

¹ Sveriges kommuner och regioner

² Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden var de två nämnder som använde privata utförare i störst omfattning under 2019

Granskningens sammanfattande bedömning

Revisorskollegiets sammanvägda bedömning, i den del som avser kommunstyrelsen, är att uppsiktsplikten inte uppfyllts. Detta eftersom det varken framkommit att det finns ett pågående arbete med att övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp eller att kommunstyrelsen utvecklat sin bedömning i samband med årsredovisningen om vad som kan anses vara förhållanden av väsentlig betydelse av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning avseende privata utförare.

Det konstateras också att kommunstyrelsen inte har lagt fram något ärende om program för privata utförare till kommunfullmäktige på det sätt som kommunallagen föreskriver, men att det vid granskningstillfället pågår ett arbete inom stadskontoret med att ta fram förslag till sådant program.

Granskningen visar även att kommunstyrelsen arbetat för att de avtal som ingås med privata utförare ska innehålla en formulering om uppföljning och insyn för att säkerställa att detta finns med i avtalet.

Den del av granskningen som avser hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden visar att nämnderna bedöms säkerställa såväl tillräcklig kontroll och uppföljning som allmänhetens insyn och återrapportering till respektive nämnd. Tekniska nämnden bedöms behöva förtydliga förvaltningens olika roller gentemot de privata utförarna avseende drift- och underhållsprojekt.

Rapportens rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderas kommunstyrelsen följande.

- Bereda ett ärende till kommunfullmäktige som avser program för privata utförare.
- Inom ramen för uppsiktsplikten övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp.
- Säkerställa att upplysningar lämnas i årsredovisningen om privata utförare avseende sådana förhållanden som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i revisorskollegiets rekommendationer. Nedan följer kommentarer till dessa.

Kommunstyrelsen rekommenderas bereda ett ärende till kommunfullmäktige som avser program för privata utförare.

Ett arbete med att ta fram förslag till program för privata utförare pågår inom stadskontoret. Ett ärende planeras att läggas fram för kommunfullmäktige i början av 2021.

Kommunstyrelsen rekommenderas att inom ramen för uppsiktsplikten övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp.

Stadskontoret arbetar med att generellt utveckla former för uppsikt över nämnder och bolag. I detta arbete ingår att hitta ändamålsenliga arbetssätt och lämplig omfattning även i den del som avser privata utförare.

Program för privata utförare kommer att tydliggöra formerna för den förbättrade uppsikten avseende kontroll och uppföljning av privata utförare.

Kommunstyrelsen rekommenderas att säkerställa att upplysningar lämnas i årsredovisningen om privata utförare avseende sådana förhållanden som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Även när det gäller kommunens årsredovisning pågår inom stadskontoret ett utvecklingsarbete kring att säkerställa ändamålsenligt innehåll utifrån de nya krav som ställs i lagstiftning och normering³. I lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och i *Rekommendation RKR R15 – Förvaltningsberättelse* specificeras vilka krav som gäller avseende verksamhet som kommunen överlämnat till privata utförare. Arbetet med att anpassa och förankra detta så att det ligger i linje med Malmö stads styrmodell innebär att detta kommer att kunna tillämpas först från och med årsredovisning 2021. Bland annat behöver det tydliggöras i anvisningar till nämnder och bolag vilken information dessa förväntas rapportera i sina årsanalyser kopplat till privata utförare.

Stadskontorets förslag

Förslaget är att kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar det till revisorskollegiet.

Ansvariga

Heléne Norberg Direktör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör

---

³ RKR, Rådet för kommunal redovisning, har som huvuduppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner, landsting och kommunalförbund i enlighet med lagen om kommunal bokföring – och redovisning.